

V roce 2010 ZO ČSCH oslavila 105. výročí ode dne svého vzniku.

Vážení hosté, milí přátelé,

dovolte mi, připomenout nám členům a hosty seznámit s historií i současností našeho chovatelského spolku u příležitosti výročí založení

Dějiny organizovaného chovatelství v Příboře se začaly psát v roce 1905, tedy v letošním roce naše ZO oslavuje 105. výročí ode dne svého vzniku.

Díky panu profesoru Kováři, pracovníkovi Vlastivědného muzea v Opavě, jsme našli zmínky v několika časopisech o zrodu spolku. Zakládající schůze se konala 19. listopadu 1905. Předsedou byl zvolen př. Kálal. Počáteční aktivity byly zaměřeny na chov nejen jako na zálibu, ale především jako na zdroj obživy. Spolek sdružoval chovatelé drobného zvířectva, ale také včelaře, kteří se později osamostatnili.

První léta činnosti není možno přesně doložit, vzhledem ke zničení všech dokumentů na začátku okupace v roce 1938. Rovněž není přesněji doloženo, z jakého důvodu později spolek svou činnost přerušil. Předpokládá se, že z důvodu 1. světové války nebo pro různost názorů členů, kteří v zárodku byli většinou příborští měšťané. Zprávy o výstavním hnutí či jiném systematickém chovatelství až do vyhlášení 1. česko - slovenského státu v roce 1918 nemáme .

Po první světové válce v nově utvořeném Československu obnovili chovatelé činnost spolku. Přípravný výbor začal pracovat 8. 12. 1925 a 26. 3. 1926 byla Zemským úřadem v Brně povolena činnost oficiálně. Na valné hromadě byl zvolen výbor s předsedou Hubertem Pyškytlem - staříčským důchodcem, místopředsedou př. Čehákem – jenž byl jedním ze zakládajících členů v roce 1905. Jednatel byl zvolen př. Václavek, pokladníkem učitel Vratislav Šimíček a hospodářem př. Vilém Nenutil. Ve výboru dále pracovali př. Handschuh, Pankrác, Cinkler, Michl, Veronési, Lamplot, Helma, učitel Schwarc (Černý), Šitavanc a Štěpán. Tento spolek měl osobnosti, které vynikali svými chovy a byli známí v širokém okolí. Zvlášť vynikající byli holubáři. Př. Handschuh měl výborný chov moravských pštrosů, choval i anglické voláče, které také choval př. Břežný a velmi se jim věnoval. Př. Šimíček choval husy Endemské , které vážily až 14 kg . Spolek vlastnil chov koz sánských, které byli členům přidělovány. Rovněž byli přidělováni králíci, které členové vraceli v mláďatech. Vlastnil vynikající chov českých strakáčů. Na Zemské výstavě, kterou obeslali př. Michný a př. Nenutil obdrželi jedno z nejvyšších vyznamenání – stříbrný pohár.

Aby mohl spolek propagovat lépe svou činnost, musel zakoupit výstavní klece. V roce 1932 a 1936 byli uspořádány výstavy králíků, holubů a drůbeže pod patronátem zemědělského spolku „Metoděj“. Ještě je nutno vzpomenout tehdejší chov drůbeže. Chovali se minorcky černé, orpidontky, rhode island a vlašky koroptví. Mimo vlastní výstavy obesílali členové spolku i výstavy ve Frenštátě, Kopřivnici, Opavě, Rožnově a Ostravě, se kterými byl místní spolek v dobrém kontaktu.

V Příboře samém neměl spolek v této době u veřejnosti mnoho pochopení. Jenom houževnatost a láska ke svým chovům dovedla spolek do roku 1938, kdy byl Příbor okupován němci. Zákaz některých spolků a strach z německé okupace přiměli tehdejší výbor ke spálení veškeré dokumentace a přerušení

činnosti. Okupace se dotkla samotného členů, neboť př. Handschuh byl v koncentračním táboře umučen.

Výstavní klece byli nařízením německého úřadu v Novém Jičíně převedeny do Kopřivnice. Tamní spolek měli v rukou Němci a po celou dobu války vyvíjeli činnost.

Po osvobození se sešli na popud př. Břežného bývalí členové spolku a v červnu roku 1945 valnou hromadou byla opět obnovena činnost. Předsedou se stal krátce př. Břežný.

V roce 1945 existovaly v okrese NJ pouze tři organizace chovatelů s počtem 60 členů. Mezi ně patřila i naše organizace. Stav členů a organizací se v příštích letech zvyšoval.

Rok 1950	5 organizací	100 členů
Rok 1955	11 organizací	220 členů
Rok 1960	12 organizací	290 členů
Rok 1965	21 organizací	800 členů
Rok 1970	38 organizací	1240 členů
Rok 1971	42 organizací	1260 členů
Rok 1972 - 1974	46 organizací	1296 členů

V naší organizaci v roce 1945 bylo 15 členů: př. Holub, Břežný, Ručka, Majer, Lamplot, Pustějovský, Smékal, Hajný, Klemeš, Mechl, Hanzelka, Mojžíšek, Schwarc, Drimel a Kálal. Předsedou v té době byl př. František Holub.

První organizační úkol výboru v poválečných letech bylo získat zpět výstavní klece z Kopřivnice. To se po delší době podařilo. Činnost se zdárně rozvíjela a dostavily se první úspěchy. Členové vlastnili čistokrevná zvířata, která ovšem nebyla kroužkována ani tetována. Pomalu tedy začali získávat nová chovná zvířata řádně evidována a začalo se tetovat a kroužkovat a tím zvelebovat chovy.

Začaly se pořádat v Příboře výstavy a v restauraci na sklípku 17. - 18. 12. 1949 se konala 1. výstava po 2. světové válce a to za spolupráce holubářů z Kopřivnice. Další výstavy se konaly 15. - 16. prosince 1951, 11. - 13. září 1952 a 18. - 19. prosince 1954. Výstavy byly konány pod záštitou tehdejšího MNV.

Do roku 1970 bylo uspořádáno celkem 11 výstav. Naši členové se samozřejmě zúčastňovali výstav i v širokém okolí. Po roce 1954 nastal v naší organizaci chovatelský útlum. Nezájem veřejnosti měl neblahý vliv na spolek a ten rok od roku upadal. Zájem o chov byl okrajovou záležitostí, což se projevilo i v počtu členů – 14, bylo těžké ustanovit výbor. Byl nedostatek krmiva a v této době skončil chov koz, který se již nepodařilo obnovit.

V 70 letech se začalo blýskat na lepší časy. Obrat v chovatelství nastal socialistickým hospodařením a to přidělem krmiv na chovná zvířata a podle odevzdaných produktů. Prováděly se výkupy masa, vajec, kůží a angorské vlny od chovatelů. Počty členů se rychle zvětšovaly a první větší výstava byla uspořádána 12. - 13. září 1964. V roce 1965 při oslavě 60. výročí od založení bylo 30 členů a pionýrský chovatelský kroužek, který vedl př. Jurásek. Další výstavy se konaly v roce 1966, 1969 a mezi výstavami bylo 2x stolní oceňování spojené s odbornou přednáškou. Do naší organizace se

začali hlásit i noví členové z okolních vesnic. Znovu se obnovil chov kožešinových zvířat. Byly zakoupeni chovní králíci pro změnu krve a rozšíření plemen.

Potíže byly se schůzováním a uskladňováním krmiva. Schůzovalo se v restauracích a krmivo se skladovalo u členů. V roce 1970 nám tehdejší Městský národní výbor přidělil k bezplatnému užívání spolkovou místnost v klokočovské požární zbrojnici.

V dalších letech členů přibývalo a místnost dříve přidělená byla již malá. Na avíza členů z Mošnova byl v roce 1970 zakoupen od vojenských statků v Nové Horce starší panelový barák. Na zakoupení tohoto objektu členové skládali půjčku ve výši 100,- Kč, které se později většina vzdala ve prospěch spolku. Zakoupením baráku začala doslova úmorná práce. Nejdříve ho bylo nutno vyčistit a rozebrat. Od MěNV Příbora s tehdejším předsedou p. Moravčíkem byl organizaci bezplatně předán k užívání pozemek a současně nám bylo vydáno stavební povolení. Bylo nutno srovnat terén a připravit základy. Započalo se s vlastní stavbou. Pracovalo se každou sobotu a neděli, někteří členové i během týdne. Odpracovali stovky hodin. Stavba byla poměrně brzy dokončena včetně instalace vody a elektřiny. V roce 1974 byla stavba zkolaudována a bylo nám přiděleno domovní číslo 104 na Lidické ulici.

V dalších letech bylo postupně pokračováno ve úpravách našeho areálu. Vnitřní přepážky byly nahrazeny zděnými. Vybudovali jsme hospodářské skladiště a sociální zařízení. Bylo zbudováno nové oplocení z laminátových ploten. Rovněž byly zhotoveny přístřešky nad voliéry. Na tehdejších zvelebováních měl velkou zásluhu tehdejší předseda př. Ručka.

Vybudováním vlastního střediska se práce v organizaci značně zkvalitnila. Získali jsme prostory pro pořádání výstav, uskladnění krmiva, místnost pro schůzovou činnost a přednášky. Na popud př. Fojtáška, který zastával funkci pokladníka OV ČSCH v Novém Jičíně, byla na ÚV ČSCH v Praze podána žádost o udělení subvence na vybavení chovatelského střediska. Žádosti bylo vyhověno a v roce 1975 jsme obdrželi 10 000,- Kč. Z těchto finančních prostředků byly zhotoveny nové klece, voliéry, nakoupeny misky na krmivo, nábytek. Městský národní výbor přispěl finanční částkou na část oplechování a pokrytí střechy.

Dne 15. 11. 1975 u příležitosti 70. výročí od založení organizace a v rámci oslav 725 města Příbora se konala slavnostní schůze v restauraci u Tatry. Schůzi řídil tehdejší předseda Jan Ručka. Na této schůzi předseda okresního výboru ČSCHDZ př. Zajíc sdělil mimo jiné, že příborská organizace patří mezi přední v okrese a že ZO navrhl na nejvyšší vyznamenání – udělení vlajky. Jako první v okrese Nový Jičín jsme v roce 1976 obdrželi Čestnou vlajku ÚV ČSCH.

Po revoluci v roce 1989 jsme znovu zaznamenali velký úbytek naší členské základny. Příděly krmiv byly zrušeny a tak v organizaci zůstali jen ti opravdoví zapálení chovatelé, kteří pokračují v údržbě střediska a pořádání každoročních výstav.

V roce 1996 a 1997 byly za nesmírné aktivity předsedy př. Filipa, bratří Hončových, Treutlera, Pargače a dalších členů provedeny další renovace budovy. Původní panelové obvodové zdi byly

odstraněny a nahrazeny zděnými. Ke konci roku 1997 se s velkým úsilím podařilo ještě budovu omítnout a obílit. Nechali jsme natřít okna a př. Tobola zhotovil přední stěnu areálu.

V roce 1999 byly ve prospěch ZO ČSCH zapsány budovy chovatelského areálu do katastru nemovitostí. V tomto roce jsme se obrátili na MěÚ v Příboře se žádostí o bezplatný převod pozemku naší ZO. Na zářijovém zasedání roku 2000 nám byl převod schválen s věcným břemenem dispozičního práva navrácení pozemku v případě zániku ZO.

První výstava v novém středisku se uskutečnila v roce 1974 a pak následovaly každoročně další místní výstavy u příležitosti místní pouti. V této době velmi dobře fungovala spolupráce s podnikem pro chov drůbeže, který se zároveň podílel i na našich výstavách.

V roce 1979 jsme byli pověřeni OV ČSCH uspořádáním okresní výstavy okrasného ptactva, v roce 1980 okresní výstavy drobného zvířectva a v roce 1981 oblastní výstavy zakrslé drůbeže.

V roce 2002 nám byla svěřena okresní výstava mláďat králíků a v roce 2003 okresní výstava okrasného ptactva. Od roku 2005 pořádáme každoročně okresní výstavy mladých chovatelů.

Výstavy nejen pořádáme, ale také se jich účastníme a to nejen těch místních, ale i těch „vyšších“. Význačný úspěch docílil př. Kutáč, který na Světovém šampionátu EXOTA v Olomouci v roce 1980 získal za své papoušky bronzovou medaili. Z posledních let ještě vzpomeňme ještě několik úspěchů: př. Ladislava Honče, který na svůj chov drůbeže zakrslé rousné třibarevné na meziokresní výstavě ve Frýdku – Místku 2002 obdržel vítěznou kolekci, v roce 2003 př. Indrák na meziokresní výstavě v Těrlicku vítěznou kolekci holubů za své anglické dragouny a v roce 2005 na celostátní výstavě zakrslých králíků v Zašové vítěznou kolekci zakrslých beranů Lenka Kičurová.

V roce 2005 zavedli někteří naši členové tkz. pravidelné středy důchodců, brigády věnované úklidu a drobným úpravám střediska. Firma Křiške provedla novou elektroinstalaci včetně doplnění osvětlení. Manželé Tobolovi obložili stropy v místnosti pro okrasné ptactvo.

Na konferenci komise pro práci s mládeží jsme byli pověřeni konáním 1. národního kola SCHDM spojeném s účastí Slovenských mladých chovatelů. 20. - 24.srpna 2005 proběhla soutěž v prostorách Domova mládeže v Kopřivnici.

U příležitosti 100 let výročí spolku jsme přesně v den ustavující schůze uspořádali slavnostní schůzi rovněž zde na Mexiku .

Z roku 2006 se zmíním o chovatelské besedě s př. Dufkem v době konání okresního kola SCHDM dne 30. dubna. Na III. Moravskoslezské výstavě v Přerově získala Lenka Kičurová ČC za králíky.

Začátkem roku 2007 jsme 24.února jeli na zájezd do ZOO v Ostravě. Měli jsme možnost shlédnout zimování některých exotických zvířat v zajetí a pracovníci ZOO nás zavedli do prostor v zázemí.

Pokračovali jsme v úpravě střediska. Manželé Tobolovi obložili palubkami strop na chodbě . V tomto roce důsledkem epidemie moru nemohla být vystavovaná drůbež.

Na 12. a 13 května 2009 jsme si naplánovali zájezd na Jižní Moravu. Páteční večer jsme navštívili vinný sklípek a sobotní krásný den jsme měli možnost trávit u p. MUDr. Igora Šimka. Jeho chovatelský areál a pohostinnost nás všechny velmi příjemně překvapila. Výlet jsme završili prohlídkou Lednického parku.

Na žádost našich chovatelek morčat jsme uspořádali 1. výstavu morčat a myšek za účasti chovatelů z Čech i Polska dne 30. května 2009. Přestože návštěvnost nebyla moc velká, pro atraktivnost jsme navázali letos dalším ročníkem 12. června. Před výstavou morčat jsme v klubovně upravili podlahu a vyměnili kuchyňskou linku.

Vzhledem k tomu, že podstatná část členů okresního výboru je z Příborské ZO a došlo k pronájmu okresní budovy v Nové Jičíně, přestěhovali jsme na jaře písemnou agentu OO ČSCH na naši ZO. Rovněž schůze okresu jsou svolávány na naše středisko.

Již jsme zmínili, že dlouhá léta pracoval př. Fojtásek jako pokladník na OV ČSCH v Novém Jičíně. Od roku 1987 do roku letošního působila jako předseda OKPM Dagmar Kičurová. V letech 2003 - 2008 zastávali funkce v OO ČSCH 4 naši členové – tajemník OO ČSCH př. Demel, předseda OOK králíků Kičura, OOK holubů př. Indrák a Kičurová předseda OKPM. V současnosti na okrese zastávají funkce předsedy OOK králíků P. Kičura, OOK OP Martin Hlásenský a předsedy OO ČSCH Dagmar Kičurová.

Ve funkci předsedy ZO Příbor se od roku 1945 střídali vesměs zkušení chovatelé a organizátoři: Př. František Holub, Rudolf Majer, Bohumír Grossman, Jan Ručka. Po jeho úmrtí v roce 1977 nastoupil do funkce předsedy př. František Filip. Celých 22 let působení ve funkci byl neúnavným optimistou a mnohým z nás i kamarádem. Na sklonku roku 1999 nás náhle opustil. Do čela jsme si zvolili př. Demla. Byl členem spolku v letech 1949 - 1951. Po delší odmlce se do ZO v létě 1999 vrátil a po volbách se stal pro nás všechny příkladným a zodpovědným předsedou. Bohužel ze zdravotních důvodů nechtěl ve své funkci pokračovat. V roce 2008 jsme si tedy zvolili za předsedu př. Petra Kičuru.

U naší ZO pracuje kroužek mladých chovatelů. Činnost mládeže dosahuje dobrých výsledků již od počátku svého trvání. Prvním vedoucím práce s mládeží byl p. učitel Jurásek. Od roku 1986 vede kroužek Dáša Kičurová, od předloňského roku společně s Martinem Hlásenským. Děti z kroužku se staly nedílnou součástí našeho spolku. Zaslouží si zmínit některé ml. chovatele Sylvu Eslerovou, dnes profesorka na Zdravotní škole, Markétu Žaludovou vystudovala VFU. V současné době nadějná chovatelka a organizátorka Zuzka Karasová – studentka VŠ soc. právní v Brně (adeptka na posuzovatelku myší). Nela Friedlová – rok 2008 a 2009 nejlepší mladý chovatel okresu NJ, studentka Gymnázia v Příboře a chce se stát veterinářkou.

Ráda bych zmínila vítěze celostátních kol:

1986	Libor Opavský ml.	holubi
1994	Jana Eslerová	psi
	Lucie Kročková	okrasné ptactvo
1998	Lucie Lukešová	psi

000	Jarmila Bartošová	králíci
2003	Jarmila Bartošová	králíci
2008	Zuzana Karasová	drobní hlodavci
	Nela Friedlová	kožešinová zvířata

Zpočátku se mládežníci scházeli v klubovně chovatelského střediska. Jenže v zimním období nebylo možné klubovnu vytápět a bylo nutné situovat činnost do jiných prostor. Podařilo se navázat spolupráci s DDM Luna v Příboře. Zasluhou předitelky Lenky Nenutilové jsme měli možnost se scházet v klubovně v DDM na Masarykově ulici. V roce 2002 se přestěhovalo středisko volného času LUNA do budovy ZŠ na Dukelské ulici, kde působíme dodnes. V přidělené klubovně jsme zhotovili klece pro okrasné ptactvo a kotce pro morčata. Z OO ČSCH jsme získali terária pro hlodavce. Mladí chovatelé se pravidelně scházejí a je potěšitelné, že počet dětí se zájmem o chov domácích zvířat narůstá. Dnes dochází do kroužku 11 dětí.

Činnost je soustředěna na péči o zvířata v kroužku. Rovněž připravujeme děti na vědomostní chovatelskou soutěž. Ale to nejdůležitější je učit děti úctě a lásce k přírodě. Děcka s námi jezdí na různé výstavy. Vloni jsme společně shlédli EXOTU v Olomouci. V roce 2008 jsme si z národní výstavy v Letňanech přivezli čistokrevná morčata. Společně se účastní akcí pro mladé chovatele pořádané ÚKPM.

V těchto několika řádcích jsem snažila shrnout několik mezníků a faktů z činnosti našeho spolku. Ale v meziřádcích jsem chtěla poděkovat všem těm, kteří nosí myšlenku chovatelství ve svých srdcích a chovají čistokrevná zvířata nejen pro užitek, ale i jako genetické dědictví pro budoucnost. Všem členům bývalým i současným, kteří dělají příbořskému spolku jméno, všem těm, kteří pro náš téměř pošetilý koníček mají porozumění a trpělivost, tedy našim manželům a manželkám a rodině, všem těm, kteří nás podporují materiálně, finančně, ale i morálně.

Zvlášť poděkování Městskému úřadu v Příboře, který nám poskytuje finanční prostředky na údržbu střediska a činnost. Ing. Majerovi za účast a předávání cen na našich výstavách.

Poděkování DDM LUNA s.v.č. za možnost vedení kroužku v jejich prostorách, za finanční podporu a skvělou spolupráci se všemi pracovníci Domečku.

Poděkování i členům okolních ZO za součinnost při výstavách.

Poděkování VETCENTRU paní MVDr. Hanky Kotrcové, bezplatnému poskytování veterinárních osvědčení, vet. dozoru, morální opoře.

V příštím roce město Příbor oslaví 760 let od svého založení. Věřím, že součástí města nebude jen historie, ale i budoucnost našeho chovatelského spolku.

Dagmar Kičurová